

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **B. H.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 17 maja 2023 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 31 marca 2023 r.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

W dniu 14 stycznia 2022 r. B. H. złożył w Prokuraturze Okręgowej w O. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia na jego szkodę przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., poprzez przekroczenie uprawnień i niedopełnienie obowiązków przez aspiranta sztabowego Komendy Powiatowej Policji w O. M. Ś. i prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. T. Ł., polegające na wydaniu w dniu 6 lipca 2021 r. w O. przez M. Ś. postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie z zawiadomienia B. H., sygn. akt RPS [...], PR 3 Ds. [...] oraz zatwierdzeniu tego postanowienia przez prokuratora T. Ł.

Postanowieniem z 14 marca 2022 r., prokurator Prokuratury Rejonowej w K., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., odmówiła wszczęcia śledztwa w powyższej sprawie wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Zawiadamiający o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na swoją szkodę B. H. złożył zażalenie na to postanowienie, zarzucając prokuratorowi arogancję oraz współudział w przestępstwie funkcjonariuszy i prokuratury. Sprawa z zażalenia pokrzywdzonego zawisła przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim, zarejestrowana pod sygnaturą II Kp 171/22.

W dniu 31 marca 2023 r. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie w trybie art. 37 k.p.k. przedmiotowej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na fakt, że zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa objęty został prokurator Prokuratury Rejonowej w O., z którym część sędziów właściwego miejscowo sądu łączy służbowe i koleżeńskie relacje.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy przemawia za tym dobro wymiaru sprawiedliwości. Ponieważ przekazanie sprawy w tym trybie jest odstępstwem od zasady właściwości miejscowej, należy jego przesłanki wyklądać restryktywnie. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny, przez sąd miejscowo właściwy, a obowiązek wykazania, że w konkretnej sprawie zachodzą takie przesłanki spoczywa na sędziu występującym z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k.

Co do zasady nawet skierowanie aktu oskarżenia przeciwko prokuratorowi z danej jednostki nie wystarcza do uznania sądu z tej samej jednostki za niewłaściwy do rozpoznania sprawy. Sam bowiem fakt urzędowej znajomości sędziów, prokuratorów, biegłych lub innych osób występujących przed sądem nie stanowi o istnieniu uzasadnionej obawy co do braku bezstronności właściwego sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2016 r., IV KO 25/16). Jest przecież nieuniknione, że na terenie sądu, zwłaszcza usytuowanego w tym samym budynku, co prokuratura, w związku z wykonywanymi czynnościami, dochodzi do

zawodowych lub incydentalnych kontaktów przedstawicieli różnych zawodów prawniczych. O tym, czy w konkretnym stanie faktycznym występują okoliczności, wskazujące na zagrożenie dobra wymiaru sprawiedliwości, należy więc rozstrzygać *ad casu*. Tym bardziej należy to czynić w sprawie, w której przedmiotem rozpoznania jest zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Okoliczności przemawiające za przekazaniem niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu są, zdaniem Sądu występującego z wnioskiem, związane z faktem częstej styczności sędziów z prokuratorami w zajmowanym wspólnie budynku oraz wyłączeniem się ośmiorga dotychczasowych referentów od rozpoznania niniejszej sprawy, z uwagi na kontakty służbowe i koleżeńskie z prokuratorem T. Ł. Należy jednak zważyć, że w Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim orzeka 19 sędziów, a relacje wszystkich z nich z pomówionym prokuratorem nie muszą wykraczać poza zakres formalny w taki sposób, by zagrażało to dobru wymiaru sprawiedliwości podczas rozpoznawania zażalenia złożonego przez pokrzywdzonego. Gdyby zaś zaistniała taka konieczność sędziowie ci mogą dążyć do wyłączenia się od rozpoznawania sprawy na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. Na obecnym etapie przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu jest zatem działaniem co najmniej przedwczesnym, a więc nieuzasadnionym.

Mając powyższe na uwadze, uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości nie przemawia za skorzystaniem w rozważanej sprawie z instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[ms]

